

ŝangi sian ~on; *jugista ~o* (Kp VERDIKTO); *ĉiujn siajn argumentojn ili penadis konformigadi al tiu antaŭfarita ~o Z*; por la ~o de la demando estas kreita komitato Z; *tiu demando iom post iom per la uzado ricevis ~on pli difinitan Z*; *mi ne povis ~e (certe) diri, kian formon ni devas uzi Z*; *li restis kun klinila kapo, sen~e*. **Antaŭ~o.** ~o, kiun oni faris antaŭ ĉia diskuto aŭ pripenso (Kp ANTAŬJUĜO). ~**ema.** Inklina ~i, kiu facile ~as, sensanceligema : *~emo estas ĉefa kvalito de regnestro* (Kp ENERGIA, ORDONEMA, AŬTORITATA, DOGMEMMA).

Decigramo. Dekono de gramo.

Decilitro. Dekono de litro.

Decimala. Bazita sur sistemo en kiu la koncernata tuto estas dividita laŭ dek egalaj partoj.

Declmetro. Dekono de metro.

* **Deĉifri** (tr). 1 Speciale transskribi tekston de ĉifro en klaran lingvon. 2 Pene legi malbone skribitan tekston aŭ malklare esprimitan penson : *~i papiruson*; (f) *sur lia indifereanta vizaĝo ŝi pentis ~i lian deziron* (Kp DIVENI, KONJEKTI).

* **Dediĉi** (tr). 1 Tute fordoni al, plene oferi por : *~i multajn jarojn al la lernado de lingvoj Z*; *sin ~i al la politiko*; *~i grandan parton de la revuo al la literaturo*; *~i plenan atenton al iu problemo Z*; *la tuta kunsido estis ~ata al tiu diskuto*; *Z ~is sian vivon al la realigo de sia ideo*. 2 Meti sian verkon sub la honora patronado de iu : *~i poezion al amatino*. 3 Donaci ekzempleron de sia verko al iu, respektive skribante sur ĝin lian nomon : *~i libron al recenzisto, al amiko*. ~o. 1 ~ado. 2 Por~a surskribo.

Dedukti (tr). Fari konkludon el la tuto pri la partoj, el la specaro pri la specoj, el ĝenerala principo pri konsekvencoj : *silogismo estas ~a rezonado*. Kp SINTEZO, DEMONSTRI.

* **Defendi** (tr). Helpi, protekti iamaniere kontraŭ atako : *~i urbon kontraŭ la sieĝantoj*; *~i per armiloj, agoj, parolado*; *li ~is sin mem, sen ia helpo*; *ne ~as oro kontraŭ doloro Z*; *la tasko de advokato estas ~i la akuzitojn antaŭ la tribunalo*; *la delegito fervore ~is la projekton Z*; *~i opinion, preten-*

dojn; *al li ne mankas ~o kontraŭ ofendo Z*; *mi estas sen~a Z*.

defensivo ¶. Defendo de milita pozicio kontraŭ atakanta malamiko. Vd OFENSIVO.

defili Z (tr). 1 Provoki al batalo aŭ konkurso : *~i iun pri kuro, bilardo, duelo*. 2 Spiti, maltimi, maleviti : *~i la danĝeron*.

Deficito. Sumo, kiu mankas por ke la enspezoj egalu la elspezojn en bilanco.

defili (ntr) ¶. Parade marŝi antaŭ iu estro aŭ estraro.

Definitiva. Malprovizora, neŝangebla, decida, finofara : *~aj kondiĉoj*; *~a respondo, prezo*. Kp LASTINSTANCA. ~**igl.** Igi ~a : *post la ~igo de la lingvo Z*. Kp SOLVI, FIKSI, FIRMIGI, DECIDI, DIFINI.

deflacio £. Malplimultiĝo de la papermona kvanto en la cirkulado. Vd INFLACIO.

* **Degeli** (ntr). 1 Malglaciigi, malfrostigi, fluidigi de varmo, fandiĝi : *la ~o de la neĝo*; *la suno ~igas la stratojn*; *~a vetero*. 2 (f) Iom post iom malgrandigi, malaperi : *atentinte la utilecon de la afikŝoj, Z rimarkis, ke la vortaro pli k pli ~as en liaj manoj Z* (Kp SOLVIĜI, FORDISIĜI, FORFLUGI, FORLUI, FORPASI, DISNENIĜI, PERDIĜI).

* **Degeneri** (ntr). Perdi la originajn kvalitojn : *ĉiuj ili estas ~intoj*; *libereco ne devas ~i en anarkion*; *la ~o de Romanoj ebligis la barbarajn invadojn*; *alkoholo ~igas la rasojn*. Kp PUTRI.

* **Degradi** (tr). Senigi iun je lia rango, malaltigi ies rangon : *~i oficiron, oficiston*; (f) ~a ago.

dehiski (ntr) ¶. Malfermiĝi per la natura disigo de la valvoj : *~a frukto*. ~**(ad)o.** Ago, per kiu perikarpo malfermiĝas por eligi grajnon, antero polenon.

deismo Z §. Doktrino, kiu asertas la ekzistadon de Dio, bazante sin nur sur raciaj pruvoj k malakceptante revelacion ; = diismo. Vd TEISMO.

* **Dejori** (ntr). Plenumi sian servon laŭ difinita tempo : *li nun ~as dum la nokto*. Kp SERVI, OFICI. ~**o.** Difinita tempo fiksita por la plenumo de ofica servo : *mia ~o komenciĝos je la kvara horo*. Kp DEVO, FUNKCIO, OFICO, TASKO.